

На основу члана 37. став 3. Закона о избору народних посланика («Службени гласник РС», бр. 35/00, 57/03 – УС, 72/03 – др. закон, 18/04, 85/05 – др. закон, 101/05 – др. закон, 104/09 – др. закон, 28/11 – УС и 36/11),

Републичка изборна комисија, на седници одржаној 8. марта 2016. године, донела је

П Р А В И Л А
О РАДУ БИРАЧКИХ ОДБОРА
ЗА КООРДИНИРАНО СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА ЗА НАРОДНЕ
ПОСЛАНИКЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ И ИЗБОРА ЗА
ОДБОРНИКЕ СКУПШТИНА ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ,
РАСПИСАНИХ ЗА 24. АПРИЛ 2016. ГОДИНЕ

А – УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(1) Овим правилима ближе се уређује рад бирачких одбора на спровођењу избора за народне посланике Народне скупштине (у даљем тексту: парламентарни избори), образованих у складу са Упутством за спровођење избора за народне посланике Народне скупштине, расписаних за 24. април 2016. године („Службени гласник РС”, број 22/16).

(2) Бирачки одбори из става 1. овог члана обављају и послове бирачких одбора на спровођењу избора за одборнике у скупштине општина, односно скупштине градова (у даљем тексту: локални избори), расписаних за 24. април 2016. године.

(3) Ако се истовремено са парламентарним изборима спроводе и избори за посланике скупштине аутономне покрајине (у даљем тексту: покрајински избори), бирачки одбори из става 1. овог члана обављају и послове бирачких одбора на спровођењу покрајинских избора, у складу са Покрајинском скупштинском одлуком о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ”, број 23/14).

Члан 2.

(1) Бирачки одбор непосредно спроводи гласање на бирачком месту, обезбеђује правилност и тајност гласања, утврђује резултате гласања на бирачком месту и обавља друге послове одређене законом и овим правилима.

(2) Бирачки одбор одлучује већином гласова од укупног броја чланова.

(3) Рад бирачког одбора је јаван.

(4) Док је бирачко место отворено и док траје гласање, сви чланови бирачког одбора или њихови заменици морају да буду на бирачком месту или да се у томе неизменично смењују.

(5) Члановима бирачког одбора који су одређени да рукују спрејом с невидљивим мастилом, а гласају на другом бирачком месту, омогућује се да на њиховом бирачком месту гласају уз решење о именовању за члана бирачког одбора.

Б – ПРИЈЕМ ИЗБОРНОГ МАТЕРИЈАЛА

Члан 3.

(1) Радна тела су дужна да до 21. априла 2016. године у 24 часа предају бирачким одборима изборни материјал за спровођење парламентарних избора.

(2) Списак изборног материјала који се предаје сваком бирачком одбору за спровођење парламентарних избора садржан је у записнику о примопредаји изборног материјала пре гласања између радног тела и бирачког одбора на Обрасцу НПРС-12/16, који је прописала Републичка изборна комисија.

(3) Општинске изборне комисије, градске изборне комисије и изборне комисије градских општина (у даљем тексту: изборне комисије јединица локалне самоуправе) дужне су да до 21. априла 2016. године у 24 часа предају бирачким одборима изборни материјал за спровођење локалних избора.

(4) Списак изборног материјала који се предаје сваком бирачком одбору за спровођење локалних избора садржан је у записницима о примопредаји изборног материјала на обрасцима које прописују изборне комисије јединица локалне самоуправе.

(5) О примопредаји изборног материјала сачињава се записник на Обрасцу НПРС-12/16.

Члан 4.

(1) Бирачким одборима у иностранству изборни материјал предаје непосредно координатор Републичке изборне комисије, 18. априла 2016. године, у седишту Министарства спољних послова.

(2) О примопредаји изборног материјала сачињава се записник на Обрасцу НПРС-13/16.

В – ПРИПРЕМА ЗА ПОЧЕТАК ГЛАСАЊА

Члан 5.

(1) Дана 24. априла 2016. године бирачки одбор се састаје у 6,00 часова на бирачком месту, да би се извршиле припреме за почетак гласања.

(2) Чланови бирачког одбора припремају почетак гласања следећим редоследом: утврђују да ли је материјал за гласање исправан и потпун, уређују бирачко место и договарају се о начину рада и подели задужења приликом спровођења гласања.

а) Утврђивање потпуности и исправности изборног материјала

Члан 6.

(1) Примљени изборни материјал бирачки одбор упоређује са стањем из свих записника о примопредаји изборног материјала и тако утврђује да ли је примљени материјал потпун и исправан.

(2) Ако нешто од изборног материјала недостаје, бирачки одбор то констатује у записнику о раду бирачког одбора и о томе одмах обавештава радно тело, односно изборну комисију јединице локалне самоуправе.

(3) Ако бирачком одбору није уручен довољан број гласачких листића, он отвара бирачко место са гласачким листићима које поседује, а остатак ће му бити достављен у току гласања.

б) Уређивање бирачког места

Члан 7.

Бирачки одбор уређује просторију за гласање тако да од улаза до гласачких кутија, места за обављање изборних радњи буду постављена следећим редоследом:

- место на коме члан бирачког одбора рукује УВ лампом;
- место на коме се утврђује идентитет бирача;
- место на коме се налази извод из бирачког списка за гласање на парламентарним изборима и посебан извод из бирачког списка за гласање на парламентарним изборима бирача на одслужењу војног рока, на војној вежби или на школовању у јединицама или установама Војске Србије;
- место на коме се уручују гласачки листићи за парламентарне изборе;
- место на коме се налази извод из бирачког списка за локалне изборе;
- место на коме се уручују гласачки листићи за локалне изборе;
- место на коме члан бирачког одбора рукује спрејом за обележавање прста бирача;
- паравани за гласање, који морају бити тако постављени да обезбеде тајност гласања;
- гласачка кутија за гласање на парламентарним изборима;
- гласачка кутија за гласање на локалним изборима.

в) Посебна правила за уређивање бирачких места на територији Аутономне покрајине Војводине

Члан 8.

Ако се истовремено са парламентарним изборима одржавају и покрајински избори, бирачки одбор на територији Аутономне покрајине Војводине уређује просторију за гласање тако да од улаза до гласачких кутија, места за обављање изборних радњи буду постављена следећим редоследом:

- место на коме члан бирачког одбора рукује УВ лампом;
- место на коме се утврђује идентитет бирача;
- место на коме се налази извод из бирачког списка за гласање на парламентарним изборима и посебан извод из бирачког списка за гласање на парламентарним изборима бирача на одслужењу војног рока, на војној вежби или на школовању у јединицама или установама Војске Србије;
- место на коме се уручују гласачки листићи за парламентарне изборе;
- место на коме се налази извод из бирачког списка за гласање на покрајинским изборима;
- место на коме се уручују гласачки листићи за покрајинске изборе;
- место на коме се налази извод из бирачког списка за гласање на локалним изборима;
- место на коме се уручују гласачки листићи за локалне изборе;
- место на коме члан бирачког одбора рукује спрејом за обележавање прста бирача;

- паравани за гласање, који морају бити тако постављени да обезбеде тајност гласања;

- гласачка кутија за парламентарне изборе;
- гласачка кутија за покрајинске изборе;
- гласачка кутија за локалне изборе.

Члан 9.

(1) Бирачки одбор проверава да ли су на бирачком месту и на 50 метара од бирачког места истакнути симболи подносилаца изборних листа (политичких странака, страначких коалиција, група грађана) и други изборни пропагандни материјал.

(2) Ако је на бирачком месту и на 50 метара од бирачког места истакнут изборни пропагандни материјал, бирачки одбор га сам уклања или о потреби да се он уклони обавештава надлежну комуналну службу.

г) Договор о подели рада

Члан 10.

(1) Чланови бирачког одбора договарају се о подели рада, при чему је најважније да се утврди који ће чланови, односно заменици чланова, бити задужени за спровођење следећих радњи:

- руковање УВ лампом;
- утврђивање идентитета бирача;
- руковање изводом из бирачког списка за гласање на парламентарним изборима и посебним изводом из бирачког списка за гласање на парламентарним изборима бирача на одслужењу војног рока, на војној вежби или на школовању у јединицама или установама Војске Србије;
- чување и уручивање гласачких листића за парламентарне изборе;
- руковање изводом из бирачког списка за гласање на локалним изборима;
- чување и уручивање гласачких листића за локалне изборе;
- руковање спрејом за обележавање прста бирача;
- поучавање бирача о томе како се гласа;
- старање о томе да бирач убацује гласачке листиће у одговарајуће гласачке кутије.

(2) Ако се истовремено са парламентарним изборима одржавају и покрајински избори, чланови бирачког одбора на територији Аутономне покрајине Војводине треба да утврде који ће чланови, односно заменици чланова, бити задужени за руковање изводом из бирачког списка за гласање на покрајинским изборима, као и за чување и уручивање гласачких листића за покрајинске изборе.

Г – ОТВАРАЊЕ БИРАЧКОГ МЕСТА

Члан 11.

(1) Пошто обави припреме за спровођење гласања, бирачки одбор утврђује да гласање може да почне, и то констатује у записнику о раду бирачког одбора.

(2) Бирачко место се отвара 24. априла 2016. године у 7,00 часова.

Провера исправности гласачке кутије

Члан 12.

(1) Провера исправности гласачке кутије врши се у присуству првог бирача који дође на бирачко место, а резултат провере уписује се у контролни лист за проверу исправности гласачке кутије.

(2) Провера исправности гласачких кутија не може се вршити у присуству бирача за кога је, након провере УВ лампом, утврђено да је гласао на другом бирачком месту, који нема важећу јавну исправу за утврђивање идентитета, или који није уписан у најмање један извод из бирачког списка.

(3) Ако бирач који је први дошао на бирачко место није уписан у све изводе из бирачког списка, у његовом присуству може се проверавати исправност само оне гласачке кутије која се користи за изборе на којима такав бирач може да гласа (на пример, ако је први бирач интерно расељено лице које је уписано у извод из бирачког списка за парламентарне изборе за народне посланике Народне скупштине, а није уписано у извод из бирачког списка за изборе за одборнике скупштине јединице локалне самоуправе, у присуству тог бирача се може проверавати исправност само оне гласачке кутије у коју се убацују гласачки листићи за изборе за народне посланике Народне скупштине).

(4) Поступак провере се обавља следећим редоследом:

- када на бирачко место приступи први бирач који није члан бирачког одбора (ни у сталном нити у проширеном саставу), бирачки одбор ће извршити проверу УВ лампом, утврдиће његов идентитет и утврдиће да ли је уписан у све изводе из бирачког списка;

- у присуству тог бирача бирачки одбор проверава да ли су све гласачке кутије исправне и празне, осим кутије за гласање на изборима за које први бирач није уписан у извод из бирачког списка;

- попуњавају се контролни листови, које потписују сви чланови бирачког одбора и бирач који је први дошао на бирачко место;

- у присуству првог бирача, контролни листови се убацују у одговарајуће гласачке кутије, које се након тога затварају и печате јемствеником и печатним воском;

- све извршене радње констатују се у записницима о раду бирачког одбора.

Д – ГЛАСАЊЕ НА БИРАЧКОМ МЕСТУ

Члан 13.

Када бирач дође на бирачко место, бирачки одбор је дужан да предузме следеће радње: провера да ли је бирач гласао на другом бирачком месту, утврђивање идентитета бирача, провера да ли је бирач уписан у изводе из бирачког списка, уручивање гласачких листића, обележавање бирача спрејом и поучавање бирача о начину гласања.

а) Провера да ли је бирач гласао на другом бирачком месту

Члан 14.

(1) Када уђе на бирачко место, бирач прилази члану бирачког одбора са УВ лампом, који проверава да ли је кажипрст десне руке бирача већ обележен невидљивим мастилом.

(2) У случају да бирач нема кажипрст десне руке, проверава се да ли су невидљивим мастилом обележени остали прсти десне руке, а ако бирач нема десну руку, проверава се да ли су невидљивим мастилом обележени прсти леве руке.

(3) Ако се након провере УВ лампом утврди да је бирач гласао на другом бирачком месту, он не може да гласа и дужан је да без одлагања напусти бирачко место.

б) Утврђивање идентитета бирача

Члан 15.

(1) Пошто се утврди да бирач није гласао, он прилази следећем члану бирачког одбора, саопштава му своје име и презиме, предаје му обавештење о гласању и доказује свој идентитет.

(2) Бирач не може да гласа ако не поднесе доказ о свом идентитету.

(3) Бирач може да приступи гласању и без обавештења о дану и времену одржавања избора и бирачки одбор не може да бирача услови показивањем тог обавештења, већ мора да приступи проналажењу бирача у изводима из бирачког списка према доступним подацима о бирачу из његовог документа којим доказује идентитет.

(4) Свој идентитет бирач доказује важећом личном картом, односно важећом путном исправом (пасошем), као и важећом возачком дозволом која садржи јединствени матични број грађана.

Члан 16.

Важећа лична карта је:

- лична карта на старом обрасцу издата пре 27. јануара 2007. године, којој није истекао рок важења наведен у личној карти;

- лична карта на старом обрасцу издата након 27. јануара 2007. године, у којој је као рок важења уписан датум „27. јул 2011. године“;

- лична карта издата на новом обрасцу, са контактним микроконтролером-чипом, којој није истекао рок важења наведен у личној карти;

- лична карта издата на новом обрасцу, без контактнoг микроконтролера-чипа, којој није истекао рок важења наведен у личној карти.

Члан 17.

(1) Бирач који је уписан у посебан извод из бирачког списка за гласање бирача који се налазе на одслужењу војног рока, на војној вежби или на школовању у јединицама или установама Војске Србије, свој идентитет може да докаже и војном књижицом која садржи слику бирача и његов јединствени матични број грађана.

(2) Бирач који гласа на бирачком месту унутар завода за извршење заводских санкција, свој идентитет може да докаже и одговарајућом исправом коју му издаје Управа за извршење кривичних санкција.

в) Утврђивање да ли је бирач уписан у изводе из бирачког списка и уручивање гласачких листића

Члан 18.

(1) Када се утврди његов идентитет, бирач прилази члану бирачког одбора који је задужен за руковање изводом из бирачког списка за гласање на парламентарним изборима, који проналази бирача и заокружује редни број испред имена бирача, а након тога се бирач потписује на одговарајућем месту у изводу из бирачког списка. Пошто се бирач потпише, члан бирачког одбора му предаје гласачки листић за парламентарне изборе.

(2) Пошто преузме гласачки листић за парламентарне изборе, бирач прилази члану бирачког одбора који је задужен за руковање изводом из бирачког списка за гласање на локалним изборима, који ће поновити описани поступак проналажења бирача у изводу, заокруживања редног броја испред имена бирача, потписивања бирача у извод и уручења гласачког листића.

Члан 19.

Ако се истовремено са парламентарним изборима одржавају и покрајински избори, бирач који гласа на територији Аутономне покрајине Војводине, пошто прими гласачки листић за парламентарне изборе, прилази члану бирачког одбора који је задужен за руковање изводом из бирачког списка за гласање на покрајинским изборима, који ће поновити описани поступак проналажења бирача у изводу, заокруживања редног броја испред имена бирача, потписивања бирача у извод и уручења гласачког листића, а тек након тога прилази члану бирачког одбора који је задужен за руковање изводом из бирачког списка за гласање на локалним изборима.

Члан 20.

(1) Бирачки одбор не сме вршити никаква дописивања или друге промене у изводима из бирачког списка.

(2) Бирачки одбор неће дозволити да гласа лице које није уписано у извод из бирачког списка.

(3) За случај да неки бирачи нису уписани у све изводе из бирачког списка (на пример, лица која гласају на изабраном месту гласања или интерно расељена лица уписана су у извод из бирачког списка за гласање на парламентарним изборима, али нису уписана у извод из бирачког списка гласање на локалним изборима), они могу да гласају само на оним изборима за које су уписани у извод из бирачког списка.

Члан 21.

(1) На једним изборима (парламентарним, локалним), бирач може да гласа само једанпут.

(2) Ниједно лице не може за једне изборе добити више од једног гласачког листића нити је допуштено да једно лице гласа уместо другог лица.

г) Употреба спреја

Члан 22.

(1) Тек када му се уруче гласачки листићи за све изборе на којима има право да гласа, бирач прилази члану бирачког одбора који му специјалним спрејом обележава кажипрст десне руке испод корена нокта као знак да је гласао.

(2) Бирачу који нема кажипрст десне руке биће обележен следећи доступан прст удесно и коначно палац те руке, испод корена нокта.

(3) Бирачу који нема десну шаку, биће обележен кажипрст леве руке, односно следећи доступан прст улево и коначно палац те руке, испод корена нокта.

(4) Ако није могуће да се тако обележе прсти бирача, обележавање се не обавља.

д) Попуњавање гласачког листића

Члан 23.

(1) Бирач попуњава гласачке листиће иза паравана за гласање пошто га члан бирачког одбора поучи о начину гласања, ако бирач то захтева.

(2) Члан бирачког одбора ће посебно упозорити бирача:

- да може да гласа само за једну изборну листу, заокруживањем редног броја испред назива изборне листе;

- да је гласање тајно и да се обавља иза паравана за гласање;

- да је гласање слободно и да нико нема право да спречава или приморава бирача да гласа, да га позива на одговорност због тога што јесте или није гласао или да тражи од бирача да се изјасни зашто је и за кога је гласао.

(3) Пошто попуни гласачке листиће, бирач сâм пресавија гласачке листиће тако да се не види како је гласао и ставља гласачке листиће у одговарајуће гласачке кутије, а затим напушта бирачко место.

(4) Бирачки одбор ће задужити члана или заменика члана да се стара о томе да бирач убацује гласачке листиће у одговарајуће гласачке кутије.

Члан 24.

(1) Бирачки одбор је дужан да се стара о обезбеђивању тајности гласања.

(2) Бирачки одбор је дужан да организује гласање тако да нико не може видети како бирач попуњава гласачке листиће.

(3) У просторији у којој се гласа може бити присутно само онолико бирача колико има места на којима је обезбеђена тајност гласања.

Ђ – ПОСЕБНА ПРАВИЛА ГЛАСАЊА ЗА ЛИЦА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ И СПРЕЧЕНИХ ЛИЦА

а) Лице које није у стању да попуни гласачки листић

Члан 25.

(1) Бирач који не може сам да попуни гласачки листић (слепо, инвалидно или неписмено лице) има право да на бирачко место поведе помагача који ће уместо њега попунити гласачки листић онако како му бирач одреди.

(2) У записнику о раду бирачког одбора се констатује колико је бирача гласало уз помоћ помагача и под којим редним бројевима су ти бирачи уписани у извод из бирачког списка.

б) Лице које није у стању да дође на бирачко место**Члан 26.**

(1) Бирач који није у стању да гласа на бирачком месту обавештава бирачки одбор најкасније до 11,00 часова на дан гласања, да жели да гласа.

(2) Пошто утврди да је такво лице уписано у најмање један извод из бирачког списка, председник бирачког одбора задужује три члана бирачког одбора у проширеном саставу, који су представници подносилаца три различите изборне листе (повереници бирачког одбора) да спроведу гласање ван бирачког места.

(3) Пре одласка код бирача, бирачки одбор мора да обезбеди да се бирачу понесе онолико потврда о изборном праву на колико избора тај бирач има право да гласа. Није довољно да бирач потпише само једну потврду о изборном праву за гласање ван бирачког места, уколико треба да гласа и на парламентарним и на локалним изборима.

(4) Повереници бирачког одбора одлазе код бирача, утврђују његов идентитет и врше проверу УВ лампом.

(5) Потом повереници бирачког одбора предају службени коверат у којем се налазе: гласачки листићи, збирне изборне листе, потврде о изборном праву за гласање ван бирачког места (за парламентарне изборе Образац НПРС- 10/16, а за локалне и покрајинске образац који прописују изборне комисије које спроводе те изборе) и посебне коверте у које ће бити стављени попуњени гласачки листићи.

(6) Након тога, повереници бирачког одбора специјалним спрејом обележавају прст бирача, на начин утврђен чланом 22. ових правила.

Члан 27.

(1) Пошто упознају бирача с начином гласања, повереници бирачког одбора напуштају просторију у којој бирач гласа.

(2) Пошто гласа, бирач потписује потврде о свом изборном праву.

(3) Потом ставља попуњене и пресавијене гласачке листиће у посебне коверте које повереници бирачког одбора пред њим печате жигом на печатном воску.

(4) Тако запечаћене посебне коверте бирач ставља заједно с потписаним потврдама о свом изборном праву у службене коверте које после тога повереници бирачког одбора пред њим печате жигом на печатном воску.

(5) Повереници бирачког одбора пре повратка на бирачко место морају да провере да ли је бирач потписао све потврде о изборном праву.

Члан 28.

(1) Одмах по повратку на бирачко место, повереници бирачког одбора предају службене коверте бирачком одбору, који отвара службене коверте у којим се налазе потписане потврде о изборном праву и заокружује редни број под којим је бирач уписан у изводе из бирачког списка.

(2) Затим бирачки одбор отвара запечаћене коверте и из њих вади пресавијене гласачке листиће и убацује их у одговарајућу гласачку кутију.

(3) Ако недостаје потписана потврда о изборном праву, сматра се да бирач није гласао, што се уноси у записник о раду бирачког одбора.

(4) Бирачки одбор уноси у записник о раду бирачког одбора податак о томе колико је бирача гласало ван бирачког места и под којим редним бројевима су ти бирачи уписани у извод из бирачког списка, а након гласања, уз остали изборни материјал, у посебној коверти прилаже и све потписане потврде о изборном праву.

(5) Ако бирач који гласа ван бирачког места није у стању да попуни гласачки листић (слепо, инвалидно или неписмено лице), он може да гласа уз помоћ помагача којег сам одреди, на исти начин на који ту помоћ користе слепа, инвалидна или неписмена лица која гласају на бирачком месту.

(6) Гласање бирача ван бирачког места може се обавити само на подручју општине, односно града којем припада бирачко место.

Е – ОДРЖАВАЊЕ РЕДА НА БИРАЧКОМ МЕСТУ

Члан 29.

(1) Забрањено је задржавање на бирачком месту свих лица која немају права и дужности у вези са спровођењем избора.

(2) На бирачком месту забрањено је коришћење мобилних телефона и других средстава веза и комуникација, као и фото-апарата и камера.

(3) На бирачком месту је забрањено да се, ван службене евиденције у изводима из бирачког списка, праве спискови бирача који су изашли на гласање (уписивањем имена или редног броја из извода из бирачког списка бирача који су изашли, или нису изашли на гласање).

(4) Изузетно, дозвољено је да чланови бирачког одбора који су задужени да рукују изводима из бирачког списка, уписивањем цртица на посебном листу хартије, воде евиденцију о излазности бирача и да податке о излазности саопштавају свим члановима бирачког одбора.

(5) Повреда забрана из ст. 1, 2. и 3. овог члана сматра се нарушавањем реда на бирачком месту.

Члан 30.

(1) Представници средстава јавног информисања могу да буду присутни на бирачком месту само ради припреме извештаја о току гласања на бирачком месту.

(2) Све време од отварања до затварања бирачког места, бирачки одбор обавештава Републичку изборну комисију о току гласања на начин који ће бити утврђен посебном одлуком Републичке изборне комисије.

Члан 31.

(1) Бирачки одбор је дужан да одржава ред на бирачком месту.

(2) Ако се на бирачком месту наруши ред, бирачки одбор може да прекине гласање док се ред не успостави. Разлози за прекид гласања и трајање прекида гласања уносе се у записник о раду бирачког одбора.

(3) Ако је прекид гласања трајао дуже од једног часа, гласање се продужава за онолико времена колико је прекид трајао.

Члан 32.

(1) Бирачки одбор је дужан да посматрачима којима је Републичка изборна комисија одобрила праћење избора и издала акредитације, омогући несметано праћење сваке изборне радње и да у записницима о свом раду констатује њихово присуство (Образац НПРС-14/16 рубрика 8).

(2) Бирачки одбор може да удаљи посматрача са бирачког места ако нарушава ред на бирачком месту, омета рад бирачког одбора, а посебно ако на било који начин покуша да учествује у раду бирачког одбора, што констатује у свом записнику о раду бирачког одбора, уз навођење разлога за удаљавање.

Ж – ЗАТВАРАЊЕ БИРАЧКОГ МЕСТА**Члан 33.**

(1) Бирачко место се затвара у 20,00 часова.

(2) Бирачима који су се затекли на бирачком месту приликом затварања бирачког места, омогућава се да гласају.

(3) Као бирач који се затекао на бирачком месту сматра се бирач који се у 20,00 часова налази на бирачком месту или непосредно испред.

(4) Бираче који се затекну на бирачком месту бирачки одбор обавештава да могу да гласају.

(5) Председник бирачког одбора дужан је да одреди члана или заменика члана бирачког одбора који ће да утврди број бирача који су се затекли на бирачком месту, утврди редослед по коме они гласају, стане иза последњег затеченог бирача како би означио крај реда и сачека да гласају сви бирачи који су се затекли на бирачком месту.

З – УТВРЂИВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ГЛАСАЊА**а) Редослед утврђивања резултата избора****Члан 34.**

(1) После затварања бирачког места бирачки одбор утврђује резултате гласања на бирачком месту.

(2) Утврђивању резултата гласања морају да присуствују сви чланови бирачког одбора или њихови заменици.

(3) Резултати гласања на бирачком месту утврђују се следећим редоследом:

- резултати гласања на парламентарним изборима;
- резултати гласања на локалним изборима.

(4) Ако се истовремено са парламентарним изборима одржавају и покрајински избори, бирачки одбори са територије Аутономне покрајине Војводине пре утврђивања резултата гласања на локалним изборима дужни су да утврде резултате гласања на покрајинским изборима.

б) Поступак утврђивања резултата гласања

Члан 35.

Поступак утврђивања резултата гласања на парламентарним изборима спроводи се на следећи начин:

1. пребројавају се неупотребљени гласачки листићи и стављају се у посебан коверат који се печати (рубрика 12.3. Записника о раду бирачког одбора);

2. пребројавају се бирачи уписани у извод из бирачког списка и тако утврђује укупан број уписаних бирача (рубрика 12.1. Записника о раду бирачког одбора). У укупан број уписаних бирача улазе и бирачи који су уписани у посебан извод из бирачког списка за гласање бирача који се налазе на одслужењу војног рока, на војној вежби или на школовању у јединицама или установама Војске Србије, ако је одређено да гласају на том бирачком месту;

3. пребројавају се бирачи који су заокружени у изводу из бирачког списка и посебном изводу из бирачког списка и тако се утврђује број бирача који су гласали (рубрика 12.4. Записника о раду бирачког одбора). Бирачки одбор мора да преброји и бираче заокружене у списку накнадних промена у бирачком списку, јер је он саставни део извода из бирачког списка;

4. отвара се гласачка кутија и проверава се да ли се у њој налази контролни лист за проверу исправности гласачке кутије и резултат провере се уписује у Записник о раду бирачког одбора (рубрика 10.3. Записника о раду бирачког одбора). Контролни лист се ставља у посебан коверат који се печати;

5. пребројавају се сви гласачки листићи који су се налазили у гласачкој кутији и тај број се уписује у рубрику 12.5. Записника о раду бирачког одбора;

6. гласачки листићи се разврставају на важеће и неважеће;

7. пребројавају се неважећи гласачки листићи, стављају се у посебан коверат који се печати, а број неважећих гласачких листића се уписује у рубрику 12.6. Записника о раду бирачког одбора;

8. пребројавају се важећи гласачки листићи, а тај број се уписује у рубрику 12.7. Записника о раду бирачког одбора;

9. важећи гласачки листићи разврставају се по изборним листама, утврђује се број гласова који је дат свакој изборној листи, који се уписује у одговарајуће поље табеле у оквиру рубрике 12.8. Записника о раду бирачког одбора;

10. сви важећи гласачки листићи стављају се у посебан коверат који се печати.

Члан 36.

Исти поступак се редом понавља приликом утврђивања резултата гласања на локалним изборима, односно на покрајинским изборима.

в) Разликовање важећег и неважећег гласачког листића

Члан 37.

(1) Неважећи гласачки листић јесте непопуњени гласачки листић, као и гласачки листић који је попуњен тако да се не може утврдити за коју је изборну листу бирач гласао, на пример:

- листић на коме је бирач заокружио или подвукао више од једног редног броја испред назива изборних листа;

- листић на коме је бирач заокружио или подвукао више од једне изборне листе;

- листић на коме је бирач заокружио или подвукао више од једног носиоца изборне листе.

(2) Важећи гласачки листић јесте онај на коме је заокружен један редни број испред назива изборне листе, као и гласачки листић који је попуњен на начин из којег се са сигурношћу може закључити за кога је бирач гласао, на пример:

- ако је на гласачком листићу бирач заокружио или подвукао назив или део назива једне изборне листе;

- ако је на гласачком листићу бирач заокружио или подвукао име једног носиоца изборне листе;

- ако је на гласачком листићу бирач истовремено заокружио или подвукао назив изборне листе и име првог кандидата на тој изборној листи.

(3) Ако је листић попуњен на начин из кога се може поздано утврдити за коју изборну листу је бирач гласао, он ће бити важећи упркос томе:

- што су на листићу исписани или нацртани коментари, паролe и друге поруке;

- што су друге изборне листе прецртане.

г) Попуњавање записника о раду бирачког одбора

Члан 38.

(1) Чим утврди резултате гласања, бирачки одбор читко попуњава записнике о раду бирачког одбора у које, поред осталог, уписује: датум и место гласања; број и назив бирачког места; имена и презимена чланова бирачког одбора; број примљених гласачких листића; број неупотребљених гласачких листића; укупан број уписаних бирача (у који за парламентарне изборе улазе и бирачи који су уписани у посебан извод из бирачког списка за гласање бирача на одслужењу војног рока, на војној вежби или на школовању у јединицама или установама Војске Србије, ако је одређено да гласају на том бирачком месту); број бирача који су гласали; број бирача који су гласали ван бирачког места; број бирача који су гласали уз помоћ другог лица; број неважећих гласачких листића; број важећих гласачких листића; број гласова датих за сваку изборну листу.

(2) У записнике о раду бирачког одбора уносе се и примедбе и мишљења чланова и заменика чланова бирачког одбора у сталном и проширеном саставу.

(3) Ако записнике о раду бирачког одбора не потпишу сви чланови бирачког одбора, то се констатује у записнику о раду бирачког одбора и уз то се евентуално наводе и разлози због којих записник није потписан.

Члан 39.

(1) Записници о раду бирачког одбора израђују се на прописаним обрасцима који се штампају у шест примерака.

(2) Први примерак записника о раду бирачког одбора на спровођењу парламентарних избора доставља се радном телу Републичке изборне

комисије, а први примерак записника о раду бирачког одбора на спровођењу локалних избора изборној комисији јединице локалне самоуправе.

(3) Други примерак записника истиче се на бирачком месту на јавни увид.

(4) Преостала четири примерка записника се уручују представницима подносилаца изборних листа који су освојили највећи број гласова на бирачком месту, водећи при том рачуна који подносиоци изборних листа су освојили највећи број гласова на парламентарним, односно на локалним изборима.

(5) Бирачки одбор у иностранству доставља први примерак записника о раду бирачког одбора непосредно координатору Републичке изборне комисије у просторијама Републичке изборне комисије у згради Народне скупштине у Београду, Улица краља Милана 14.

И – ЛОГИЧКО-РАЧУНСКА КОНТРОЛА ЗАПИСНИКА О РАДУ БИРАЧКОГ ОДБОРА

Члан 40.

Логичко-рачунска контрола Записника о раду бирачког одбора (Образац НПРС-14/16) обухвата: рачунско слагање података о бирачима, рачунско слагање података о бирачима и гласачким листићима и рачунско слагање података о гласачким листићима и гласовима.

а) Рачунско слагање података о бирачима

Члан 41.

(1) Укупан број бирача који су гласали (рубрика 12.4. Записника) једнак је броју бирача који су заокружени у изводу из бирачког списка и посебном изводу из бирачког списка.

(2) Укупан број бирача који су гласали (рубрика 12.4. Записника) може бити једнак или мањи од броја бирача уписаних у изводу из бирачког списка и у посебном изводу из бирачког списка (рубрика 12.1. Записника).

б) Рачунско слагање података о бирачима и гласачким листићима

Члан 42.

(1) Укупан број гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији (рубрика 12.5. Записника) једнак је или мањи од броја бирача који су гласали (рубрика 12.4. Записника).

(2) Број примљених гласачких листића (рубрика 12.2. Записника) једнак је збиру: броја неупотребљених гласачких листића (рубрика 12.3. Записника) и броја бирача који су гласали (рубрика 12.4. Записника).

в) Рачунско слагање података о гласачким листићима и гласовима

Члан 43.

(1) Број гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији (рубрика 12.5. Записника) једнак је збиру: броја неважећих гласачких листића (рубрика 12.6. Записника) и броја важећих гласачких листића (рубрика 12.7. Записника).

(2) Број важећих гласачких листића (рубрика 12.7. Записника) једнак је збиру броја гласова које су добиле све изборне листе (табела у рубрици 12.8. Записника).

Ј – ДОСТАВЉАЊЕ ИЗБОРНОГ МАТЕРИЈАЛА ПОСЛЕ ГЛАСАЊА

Члан 44.

(1) Пошто утврди резултате гласања на бирачком месту, бирачки одбор одређује лица која ће бити одговорна за предају изборног материјала за парламентарне изборе радном телу Републичке изборне комисије и лица која ће бити одговорна за предају изборног материјала за локалне изборе изборној комисији јединице локалне самоуправе.

(2) Ако се истовремено са парламентарним изборима одржавају и покрајински избори, бирачки одбор на територији Аутономне покрајине Војводине дужан је да одреди лице за предају изборног материјала за покрајинске изборе.

(3) Ако се чланови бирачког одбора не договоре другачије, председник бирачког одбора и његов заменик одговорни су за предају изборног материјала радном телу Републичке изборне комисије, а први члан бирачког одбора у сталном саставу и његов заменик одговарају за предају изборног материјала изборним комисијама јединице локалне самоуправе.

(4) Ако се истовремено са парламентарним изборима одржавају и покрајински избори, за предају изборног материјала за покрајинске изборе одговорни су трећи члан бирачког одбора у сталном саставу и његов заменик.

Члан 45.

(1) Задужени чланови бирачког одбора без одлагања, предају у згради општине/града радном телу Републичке изборне комисије следећи изборни материјал са парламентарних избора:

- први примерак Записника о раду бирачког одбора;
- извод из бирачког списка и посебан извод из бирачког списка, ако су на бирачком месту гласали и бирачи који се налазе на одслужењу војног рока, на војној вежби или на школовању у јединицама или установама Војске Србије;
- запечаћени коверат у којем је контролни лист за проверу исправности гласачке кутије;
- запечаћени коверат у који су стављени неупотребљени гласачки листићи;
- запечаћени коверат у који су стављени неважећи гласачки листићи;
- запечаћени коверат у који су стављени важећи гласачки листићи;
- запечаћени коверат у који су стављене потписане потврде о изборном праву за гласање ван бирачког места.

(2) Извод из бирачког списка, посебан извод из бирачког списка, ако су на бирачком месту гласали и бирачи који се налазе на одслужењу војног рока, на војној вежби или на школовању у јединицама или установама Војске Србије, први примерак Записника о раду бирачког одбора и запечаћени коверат са потписаним потврдама о изборном праву за гласање ван бирачког места, бирачки одбор предаје одвојено од осталог изборног материјала, који се пакује у врећу за одлагање изборног материјала и тако предаје радном телу, односно координатору Републичке изборне комисије.

(3) Приликом предаје изборног материјала, бирачки одбор ће строго водити рачуна да не помеша изборни материјал за парламентарне изборе са изборним материјалом за локалне изборе, односно изборним материјалом за покрајинске изборе.

(4) Преостали материјал (гласачку кутију, параване за гласање, УВ лампе, прибор за писање и др) бирачки одбор предаје општинској/градској управи.

Члан 46.

(1) После гласања у заводу за узвршење заводских санкција, бирачки одбор, без одлагања, одговарајући изборни материјал из члана 46. став 1. ових правила предаје радном телу Републичке изборне комисије у згради општине/града.

(2) После гласања у иностранству, бирачки одбор без одлагања преноси изборни материјал са бирачког места у иностранству у Републику Србију на начин на који се доставља дипломатска пошиљка и предаје га непосредно координатору Републичке изборне комисије у просторијама Републичке изборне комисије у згради Народне скупштине у Београду, Улица краља Милана 14.

Члан 47.

О примопредаји изборног материјала из чл. 46. и 47. ових правила сачињавају се записници на прописаним обрасцима.

Члан 48.

(1) Приликом предаје изборног материјала, председник бирачког одбора је дужан да општинској/градској управи достави и евиденције о присутности на бирачком месту чланова и заменика чланова бирачког одбора у сталном и проширеном саставу.

(2) Председник бирачког одбора у иностранству евиденцију о присутности на бирачком месту чланова и заменика чланова бирачког одбора доставља Министарству спољних послова.

К - ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 49.

Ступањем на снагу ових правила престају да важе Правила о раду бирачких одбора за координирано спровођење свих избора расписаних за 16. март 2014. године („Службени гласник РС“, број 15/14).

Члан 50.

Ова правила ступају на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

02 Број: 013-56/16

У Београду, 8. марта 2016. године

РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

ПРЕДСЕДНИК
проф. др Дејан Ђурђевић